

Čas přípravy
15 minut

Čas realizace
70 minut

Prostor
klubovna

Roční období
kdykoli

Počet účastníků
minimálně 4

Věková kategorie
čte/piše

SOVA – DOROZUMÍVÁNÍ

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: k řešení problémů, ke komunikaci, sociální a personální, občanská.

Konkrétní cíl:

Podpořit děti v ohleduplném chování k cizím lidem i ke kamarádům.

Motivace:

Komunikace mezi vrstevníky je základním prostředkem pro utváření vztahů v jakékoli společnosti. Samy děti poznají, že správná komunikace jim pomáhá.

Legenda:

Slyšeli jste někdy hlasy zvířat? Proč asi zvířata vydávají zvuky? Myslíte, že to má nějaký smysl? Asi ano, v přírodě není nic zbytečné. Zvířata se podobně jako lidé dorozumívají, dokonce i mravenci, které není vůbec možné slyšet, mají důmyslný způsob komunikace. Jen lidé tu a tam zapomenou, co dělat, když si nerozumějí, a pak vznikají velká nedorozumění. Pojďte si to dorozumívání vyzkoušet...

Potřeby:

Kartičky se situacemi, osudí, mince.

K tomuto metodickému listu je pracovní část na boční liště pracovního listu C7A.

Provedení:

Souboj řečníků

Vybereme dvojici nejrozdováděnějších dětí. Ty se postaví proti sobě do vzdálenosti asi jednoho metru, ostatní utvoří kolem nich kruh – ring. Dvojice bude proti sobě soupeřit. Budou se hádat. Jejich úkol je na znamení začít říkat souvislý, neopakující se text. Kdo přestane, zasekne se nebo se začne opakovat, prohrál. Hru můžeme dokonce několikrát zopakovat s jinou dvojicí.

Metodická poznámka: Na závěr položíme otázku, zda bylo takové hádání příjemné? Dalo se tím něco získat? Domluvili se? Tak pojďme zkusit, jak bychom se mohli zachovat v některých situacích, abychom se spíše domluvili.

Dobře – špatně

První část – dvojice dětí si tajně vylosuje lístek z připravovaného osudí. Na něm jsou popsány situace. Jejich úkolem je připravit krátký rozhovor. O tom, jestli bude rozhovor probíhat správným či špatným způsobem, rozhodne další losování – za pomoci instruktora si ještě každá dvojice tajně hodí mincí. Padne-li panna, je úkolem připravit správné řešení situace, padne-li orel, pak nesprávné.

Druhá část – jedna dvojice předvádí svůj úkol, zbylé dvojice pak hodnotí, zda je to správně či nesprávně. Vedoucí a instruktoři v případě potřeby sehrají správné řešení.

Metodické poznámky:

- Jeden instruktor může u dvojic poznačit, o jakou situaci se jedná a také jestli má jít o správné či nesprávné řešení.
- Vedoucí a instruktoři by měli všechny skupinky obejít, aby dětem trochu pomohli v rozvinutí tématu a případně upřesnili zadání situace.
- Vedoucí hry může na závěr děti vyzvat, zda si všimly některých slov důležitých pro dobré dorozumívání (prosím, děkuji, odpusť...).
- Pokud máme hodně času, můžeme nechat děti hádat tajně a výsledky pak vyhodnotit.

Situace:

1. Jeden člověk by si od druhého rád půjčil kopací míč.
2. Kamarád vrací druhému kamarádovi knihu, bohužel je však vazba poškozena.
3. Jeden člověk by rád vystoupil z přeplněné tramvaje (autobusu), ale před ním stojí druhý člověk – nemůže přes něj přejít.
4. Jeden člověk stojí ve frontě na lístky do kina, ale druhý ho právě předběhl.
5. Jeden člověk hledá poštu, proto se ptá, kudy má jít.
6. V malém obchodě je obsluhující prodavač, od kterého chceme, aby nám prodal rohlíky.
7. Kamarád nad tebou právě vyhrál v dámě a ty ho chceš pozvat ještě na jeden zápas.

8. U dveří bytu zazvonil cizí člověk, ale rodiče nejsou doma.
9. Udělalo se ti nevolno po svačině, prosíš kamaráda o pomoc.
10. Kamaráda, který se dlouho neozval, jsi konečně potkal.

Pracovní list C7A – boční lišta

Necháme děti pracovat ve vzniklých dvojicích. Jejich úkolem je spojit a použít vhodně kouzelná slovíčka (případně dovysvětlit, proč se užívají). Připomeneme, že se často dá různým vypjatým situacím předejít dodržováním určitých pravidel chování i dorozumívání. Pokud oddíl taková pravidla má, je nyní čas k tomu, aby byla zopakována nebo alespoň ta nejdůležitější připomenuta.

Zkuste to beze slov

Je to velmi obtížné, ale mnohdy se dá vyjádřit hodně situací beze slov. Zkuste to. Vyberte 2–3 situace, které zkusíte zahrát ještě jednou, ale beze slov.

Tato aktivita přibližuje Ideál Pionýra: Přátelství.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Ne všechny děti se musejí nutně účastnit rozhovoru o správné či špatné komunikaci, dejte jim prostor v jiných aktivitách, které jim jdou, a nechte je zatím např. pracovat s lištou pracovního listu C7A.

Ze společné komunikace vynechejte i autisty a děti s lehkým mentálním postižením – jim se věnujte samostatně.

Pravidla správného dorozumívání oddílů můžete připravit pro všechny na barevný papír v tištěné podobě (comic sans – čitelné pro dyslektiky) a vyvěsit do klubovny.

Souboj řečníků se hodí pro neklidné děti – tam mohou naplno prosadit své emoce. Ale pozor na přehnané afektivní výbuchy, raději předváděné hádky slovně korigujte.

Moje poznámky: